

لیکونکی: جان بیبس (John Vibes).
منبع اودنشر نیټه: گلوبال ریسرچ «۲۰۱۶-۱-۱۰» .
ژباړونکی: پوهندوی دوکتور سید حسام «مل».

د امریکې متحده ایالات افغانی کوچنیانو ته د تاوتریخوالی دینی زده کړی کتابونه ورکوی ترڅوچی هغوی جهاد ته را وهڅوی

**The US has been giving Afghan children violent books to
indoctrinate them to Jihad – it work**

د امریکې د متحده ایالاتو دولت د نړیوال لمړی جگړی څخه را په دی خوا په پراخه بڼه
دنړی د سیاسیی بی ثباتی په راوستو با ندی نه ستړی کید ونکی دیر ستر نقش لوبولی
دی کوم چی دهغه بیلگی اوس په مینځنی ختیځ کی په رڼو سترگو لیدل کیږی چی هغه
دولت په دی منطقه کی د لوی اغیزمن لاس لرونکی ځواک دی .

بی ویلو دی پاتی نشی چی په منطقه کی د امریکې متحده ایالات محلی دیکتاتوران له
ملا تر څخه بیا د شورشی اود یاغی گروپونو سره د خپل خوښی رژیمونو د روستلو په
منظور له هیڅ ډول مالی اوما دی مرستو څخه ترشا شوی نه دی او یا نه دی سپمولی
کوم چی دهمدی هلی ځلی په پا یله کی په مینځنی ختیځ کی دڅو نسلونو دځپلو اود ټکولو
دپاره رنگارنگ بلاگانی (هیولا) رامینځته کړ- دبلې خوا څخه دهمدی هدف دپلی کولو په

مخه دغربیانو اودهغوسره د نورو متحد ښو لاس وهنه اونظامیگری دسړی جگړی په
دوران کی بلکل څرگند اوراښکاره شو اودنړی په اکثر و برخوکی غرب اودهغه سره خپل
نژدی انډیوالان دشوری اتحاد سره په نیا بټی جگړه کی سره راښکیل شول . افغانستان یو
له هغه هیوادونو څخه شمیرل کیږی چی پکی دغه نیا بټی جگړه په هغه زمان کی پیل
شو اود امریکې متحده ایالات د افغانستان شبه نظامی اویاغی شورشیان ترخپل لارښونه

اوتریننگ لاندی و نیول او هغو ته جنگی مهمات او رنگارنگ سلاحگانی ورکړ چی د غربیانو په استاذیتوب سره په افغانستان کی دشوروی اتحاد د نظامی قطعا تو په وړاندی وجنگیری یعنی دهغه هیواد په مقابل کی کوم چی هغه هم په منطقه کی ستر ستراتیژیک هدف لرل .

په افغانستان کی د امریکی متحده ایالات هغه تکتیک پکارواچول کوم چی هغه د افغانستان د سنتی اودودیزو جگړو څخه لا په ارته بنی سره د سړی جگړی په موده کی روانی (psychological war) جگړی ته د هغه هیواد په قلمرو کی لمن ووهل اودهغه هیواد داخلافاتو په نغری کی اور یی تازه وساتل . نو دهمدی هدف دپلی کولو دپاره یی دمیلینون دالرو په لگولوسره افغانی زده کونکو ته تبلیغی درسی کتابونه کوم چی په هغه کتابونو کی دتاوتریخوال تصورات اود نظامی جهادی زده کړی عناوین پرخای شوی وه چمتو کړ اوپر افغانی شاگردانو باندی وویشل چی په هغه ښونځیو کی کوم چی د جهادی جگړه ما رانو تر ولکی لاندی وه د ښونکو په واسطه سره درس ورکړ شی .

ددغه تبلیغی اوپروپاگندی کتابونو تر شا هغه توخه (انگیزه) کوم چی موجود وه هغه دافغانی بچیانو په ریښتیانی بنی سره افراطی کول وه چی هغوی دشوروی اتحاد په مقابل کی چه کله لوی شی دجنگ کولو زیات تمایل ولری اود جگړی د عهدی څخه ښه پوره راووتل شی – نودهمدی اصل په نظر کی نیولو سره دواشننگتن پست د یوراپور په حواله امریکا یی مقامات دغه کتابونه د (۵۱) میلوینو دالرو په لگښت سره په کال (۱۹۸۰) کی چاپ کړ او بیا یی د خپل گوډاگی جها دی مشرانو پواسطه سره دخپل تر ولکی لاندی د ښونځیو په شا گردانو باندی وویشل چی حتی د طالبانو دواکداری په موده کی هم دهمدی کتابونوله مخی شاگردانو ته درس ورکول کیده اوداځکه چی دطالبانو نظر اومذهبی باورونه دجها دی دلو تپلو سره یورنگی درلود .

دغه د امریکی تبلیغاتی هڅی اواند هغه وخت چی امریکا یا نو د جگړی د پاره افغانستان ته لارعا مو خلکو ته څرگند شو چی دلته دافغانستان په ښونځیو کی دغربی کوریکولم په میتود شاگردانو ته درس ورکول کیږی چی په هغه کی شاگردان د جهاد درسونه ولولی او بیا چی کله غت شی نو پخپل خوښه جها د وکړی داهغه څه وه چی دتولنیز رسنیو پواسطه سره په پراخه پیمانی سره خپور شو .

نو په هغه موده کی دامریکی جمهور رییس « بوش » باندی فشار واچول شو چی ددغه مخکینی کوریکولم پرخای دی نوی کوریکولم خای پرخای شی او ښاغلی بوش هم ومنل چی مخکینی کوریکولم په نوی کوریکولم باندی واریوی نو همغه وه چی دلسو میلونو دالرو په لگښت سره نوی کتابونه په چاپ ورسول کوم چی په هغه کتابونو کی دخشونت اود تاوتریخوالی پرخای دی سوله ، انسان ته د درنا وی درسونه خای پرخای شوی وه .

بناغلی کرس برون (Chris Brown) په آسیا کی دامریکی دمتحده ایالاتو دانکشافی پروزی دکتابونو دچاپولو اودبیا له سره کتنی لوی مدیر داسی اعتراف وکړ چی مونږ په لمړی سرکی دغه درسی کتابونه دیوتلیغی وسیلی په بڼه په افغانستان کی د شوروی اتحاد دخیلو اود بد نامولو په منظور پلان کړی وه اوهغه دخپل خبرو په دوام سره زیاته کړ چی مونږ ډیر خوشحال شوچی دغه کتابونه وشو کړلی چی شوروی اتحاد دخلکو په نظرکی سپک او بی وقار وکړ هغه زیاته کړه چی دغه درسی کتابونه د عصر د غوښتنی په نظر کی نیولو سره چاپ او چمتو شوی وه .

نوموړی مدیر وویل مونږ دغه دجگړی دوخت ددرسی کتابونومتن اومحتوی دسولی دوخت دغوښتنی دمحتویاتو په نظرکی نیولو سره وارول - دبلې خوا څخه باید یاد شی چی د رارسیدلی مکرر راپورونو په نظر کی نیولو سره د دغه درسی کتابونو متن او محتویات دافغانستان (جگړیز فرهنگ) سره په مطابقت د مقدسی جگړی د مقدراتو په نظرکی نیولو سره برابر شوی وه .

احمد حکیم افغانی ښونکی چی ددی کتابونو دمحتویاتو سره کامل آشنا یی اوبلد تیا درلود پخبل توضیحاتو کی وویل چی ددی درسی کتابونو تصویرونه د ښونخیو دشاگردانو دپاره ډیر بورنونکی اودهغه متن له حده زیات خراب اوبتر دی . له بلې خوا څخه ډیر ښونکی داسی اظهار نظر کوی چی دغه کتابونه لاتراوسه دافغانستان په ښونخیو کی تدریس کیری حال داچی یونیسپ په وار وار ویلی چی دغه کتابونه باید له مینځه ویورل شی اودهغه پر های نوی کتابونه دشاگردانو دپاره چمتوشی .

په دی تازه وختونوکی له پست څخه د رارسیدلی راپورونو له مخی اغلی دینا برود (Dana Burd) د نیویارک په پوهنتون کی د بین المللی تعلیماتو دڅانگی اسیستانت پروفیسور پخبل یوتوضیحی گذارش کی داسی یادونه وکړ : طالبانو هغه دامریکی دمتحده ایالاتوپه افغانستان کی د جنگ د دوری د رسی کتابونه چی دافغانستان دشاگردانودپاره چمتو کړی وه بیا له سره په چاپ رسوی اودخپل ولکی تر لاندی سیموکی د ښونخیو پر شاگردانو بانندی ویشی چی په ښونخیوکی د هغه له مخی د جها د درسونه زده کړی اودجنگ د پاره ځا نونه آماده کړی . هغه دخپلو خبرو په دوام کی زیاته کړ چی ما پخپلو سترگو اوپه تیره بیا ددی زاړه کتابونو هغه نسخی ولیدلی کوم چی دپینور په ښار په کال (۲۰۱۱) کی له سره کاپی شوی وه .

دامریکی دمتحده ایالاتو د تشو هڅو اود کرغیرنو اعمالو د تقبیح په منظورپه تصویریری ښی سره لکه هغسی چی دداعش یاغی دلی تپلی خپل جلادانو ته دخپلو قربانیانو د سر پریکونی په وخت کی نارنجی جمپرونه اغوندی اودهغه تصویرونه د تلویزیون دلاری نړیوالو ته خپرووی په ورته ښی سره داسی توضیح کیری چی دا دامریکی متحده ایالات وه چی زده کونکو ته داسی درسونه او کوریکولمونه برابرول چی هغوی جهاد

ته ورو هڅوی نو دهمدی دلیل په نظر کی نیولو سره هر هغه دولتونه او حکومتونه چی بی گناه کوچینیان د خپلو قدرت او دخپل منگلو د تینگولو دپاره دیو وسیلی په بڼه پکار وری او هغوی ته د شریرو جلادانو اود قاتلانو درسونه ورزده کوی په دی دی سر خلاص کری چی دغه ډول کرڼه له جنایت اوله خیانت څخه هم لا وړاندی دی یعنی دغه کرڼه له سره ډک یو شیطانی عمل دی چی با ید دهغو پراملانو باندی لعنت وویل شی .

----- **په توده سلامونو سره**

ددی مقالی لیکونکی یو محقق - علمی پلټونکی او دڅو کتابونو تالیف کونکی او مختلفو سایتونو ته مقاله لیکونکی سړی دی - دهغه سره کولای شی چی په لاندی پته سره اړیکی تینگ کری :

www.Johnvibes.com